

www.e-rara.ch

[Epistola de insulis nuper inventis]

Colombo, Cristoforo

[Basel], [nach dem 29. April 1493]

Universitätsbibliothek Basel

Shelf Mark: AN V 57

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-15171>

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien - von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material - from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes - des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

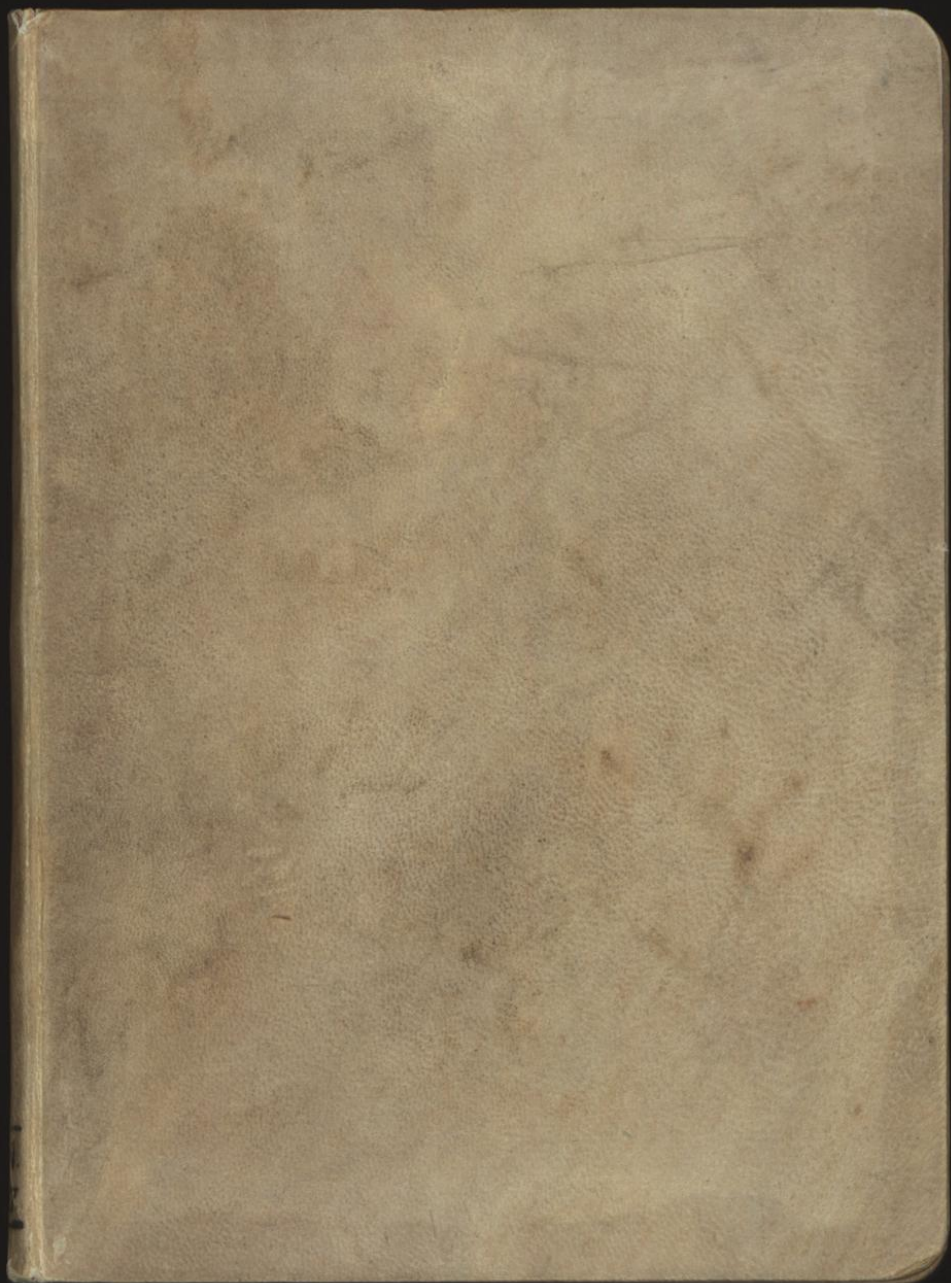
e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelnformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [\[Link\]](#)

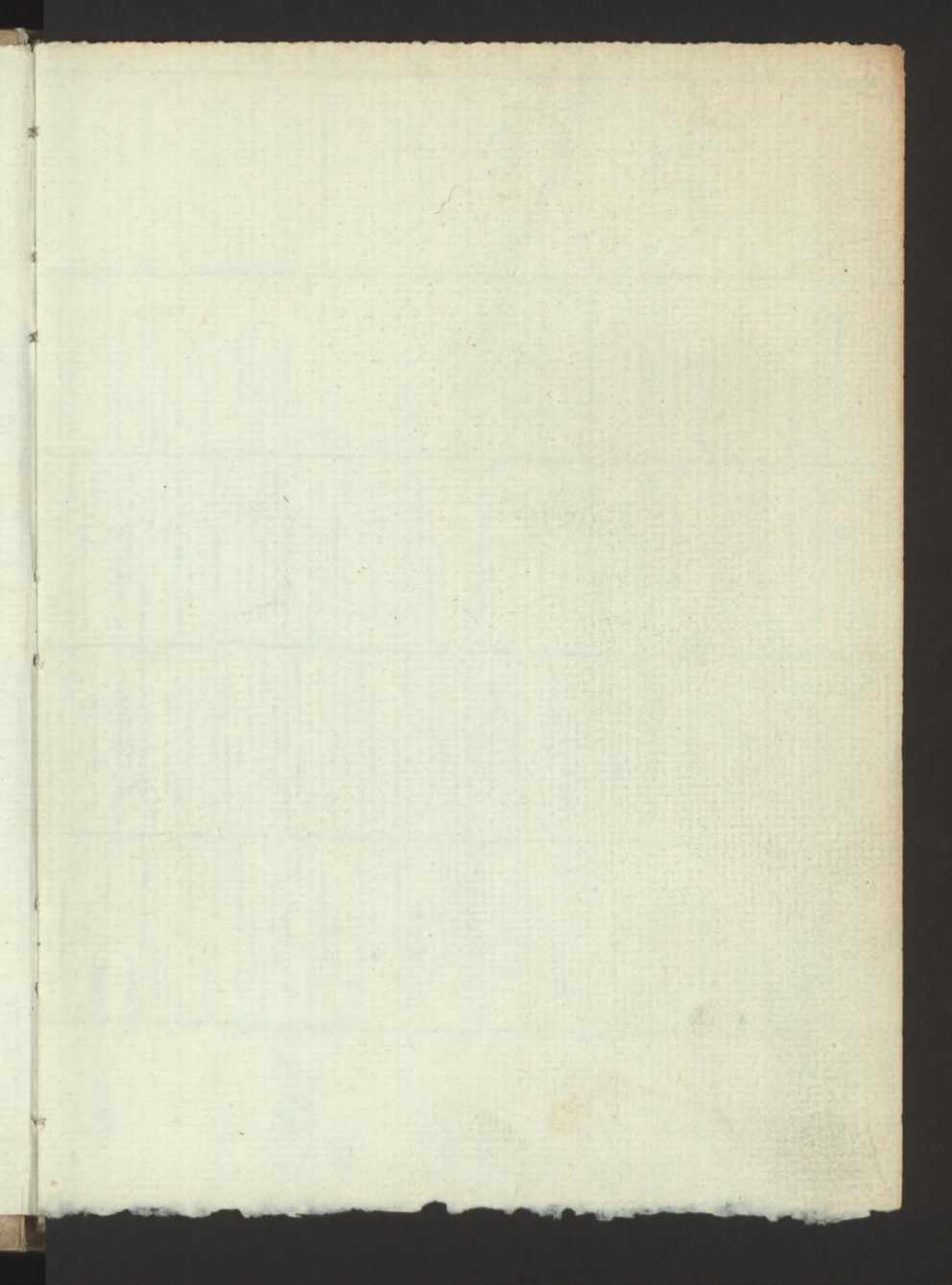
Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [\[Link\]](#)

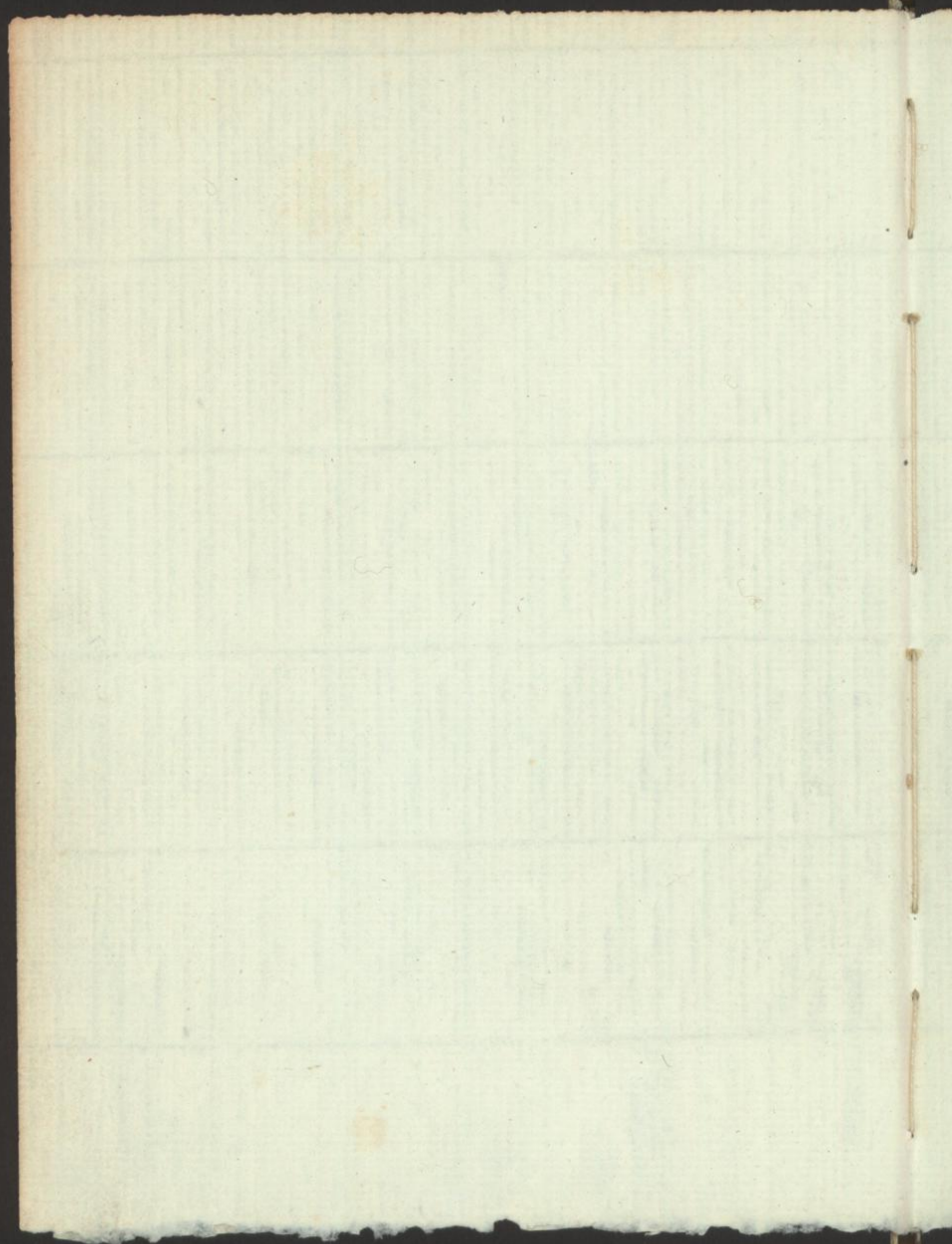
Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [\[Link\]](#)

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [\[Link\]](#)

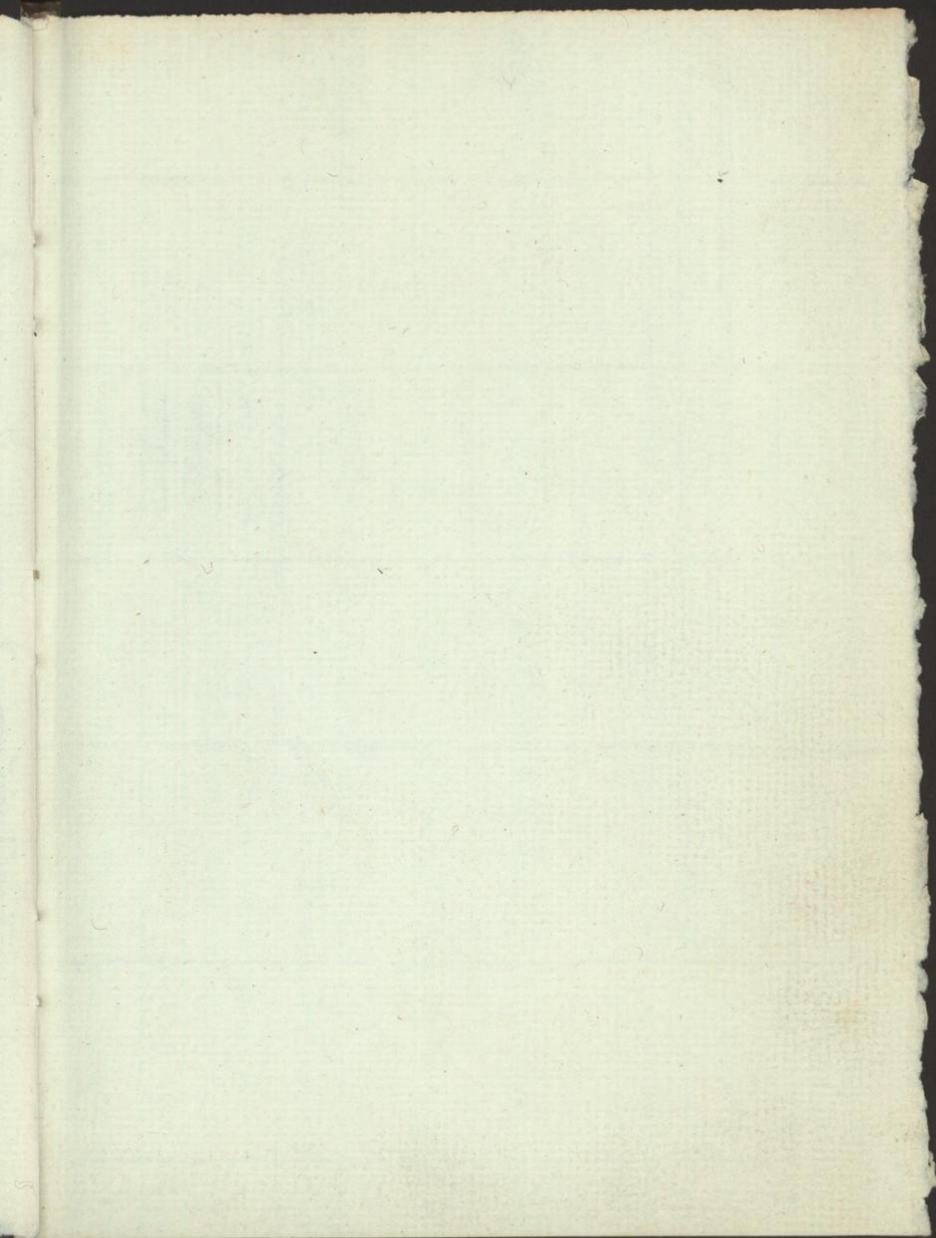
- AN 57

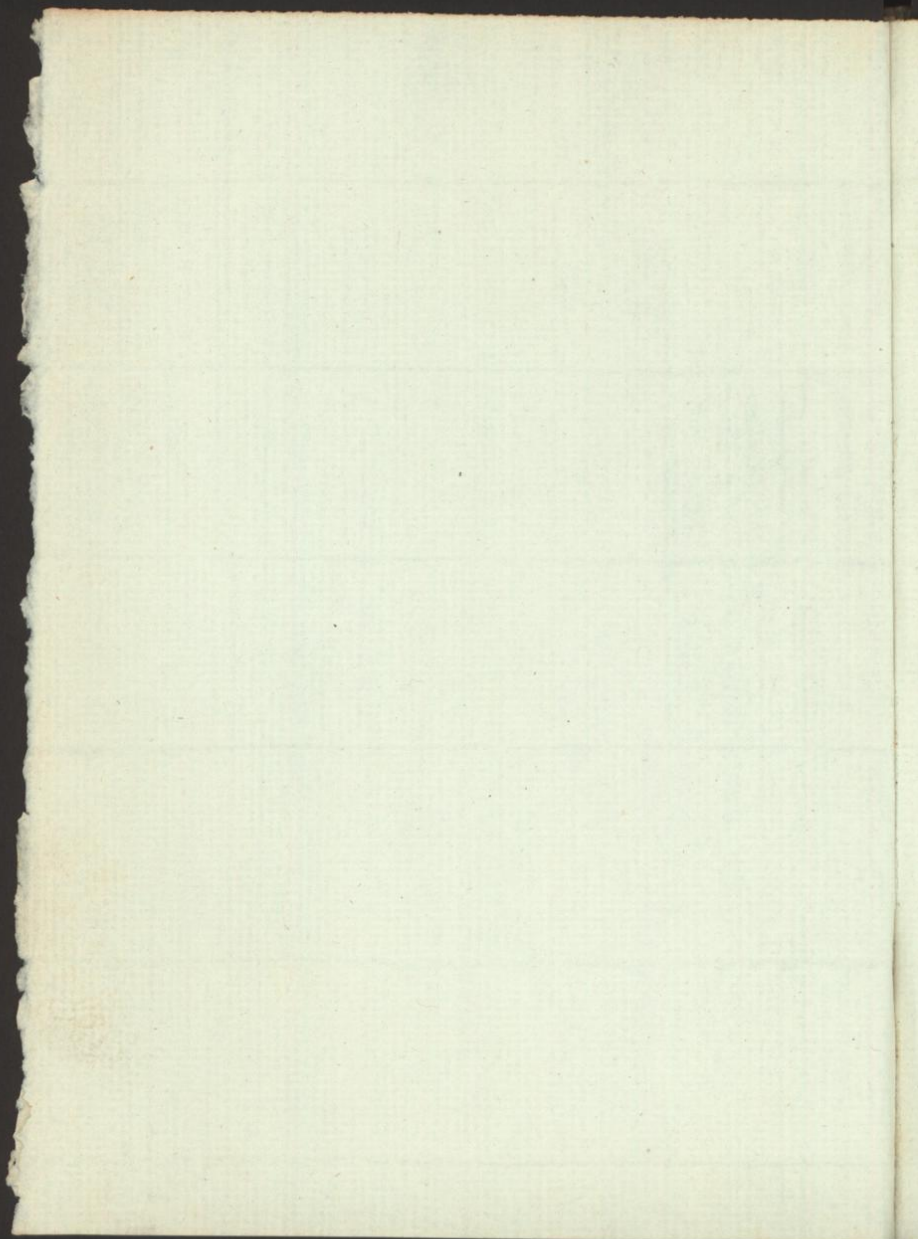

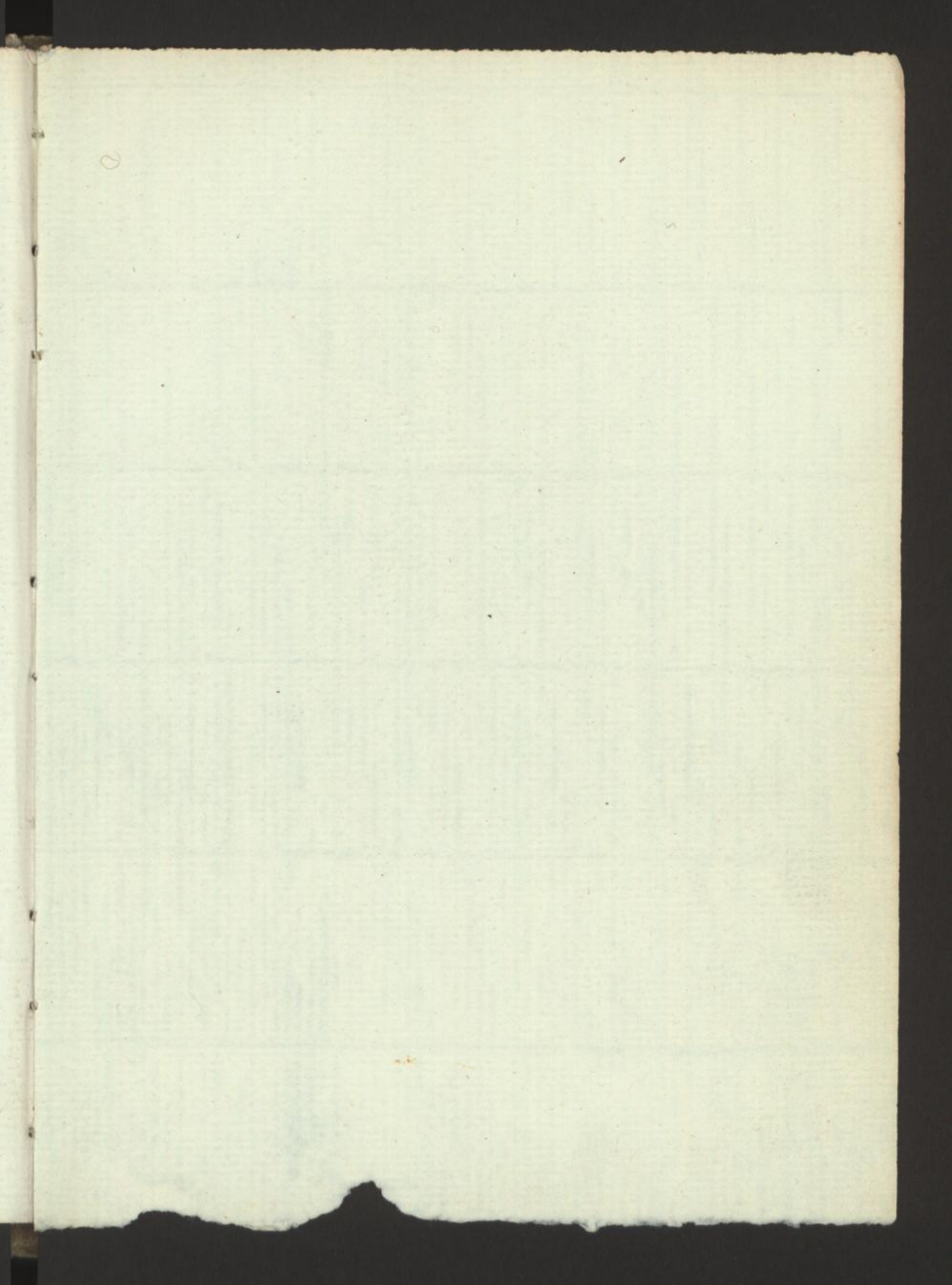

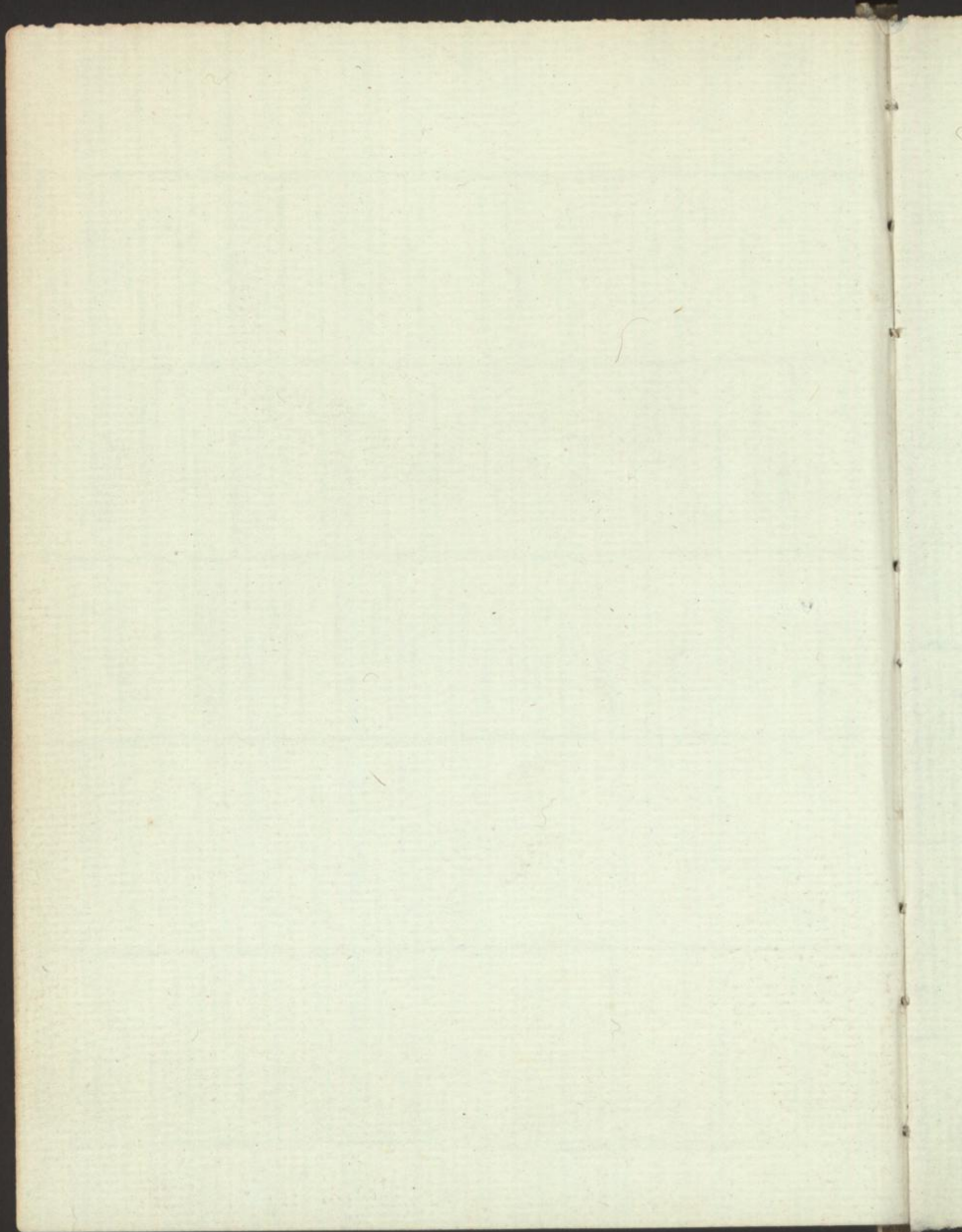
B
A
S
I
S

W
A
S
H
I
N
G
T
O
N

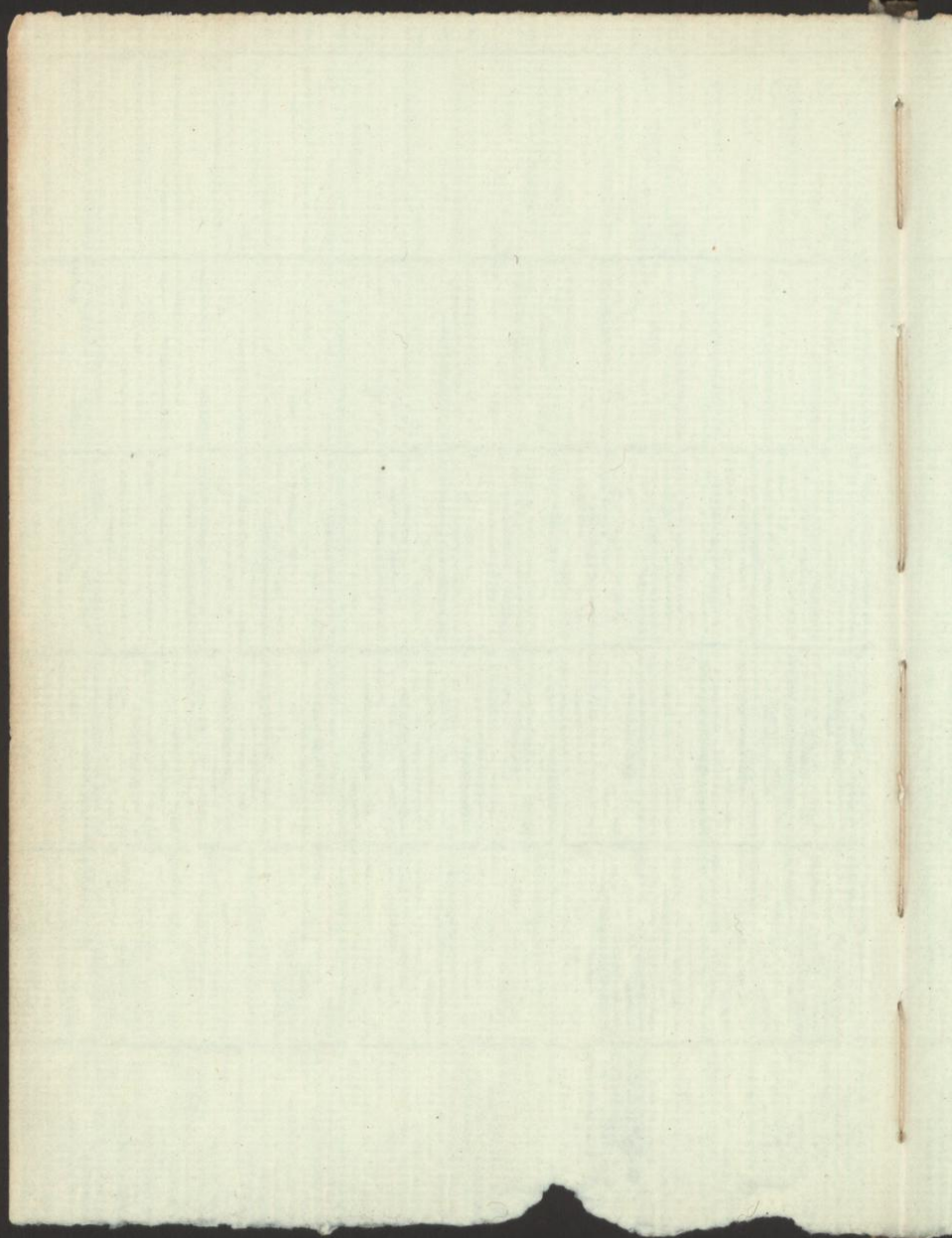

2

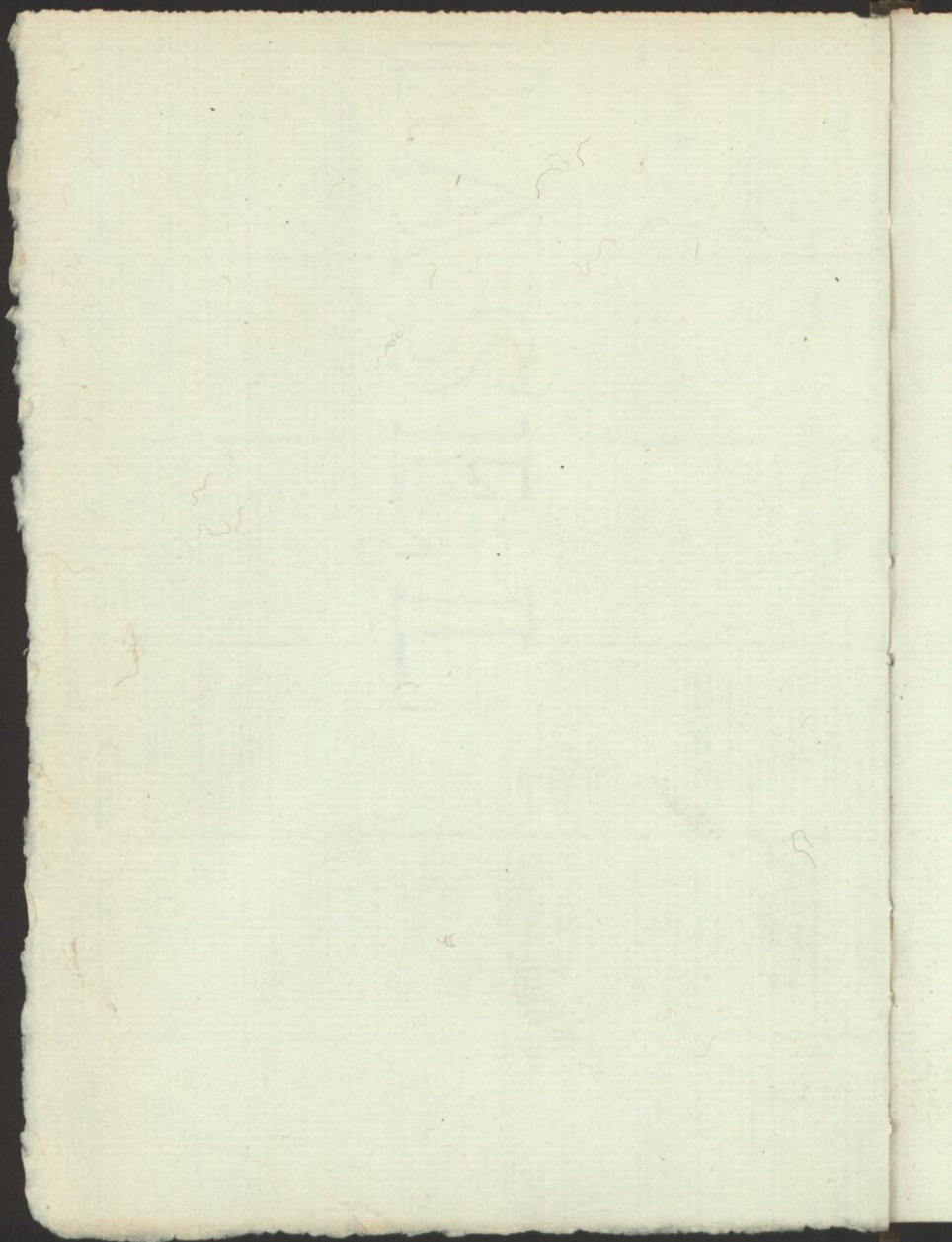
B

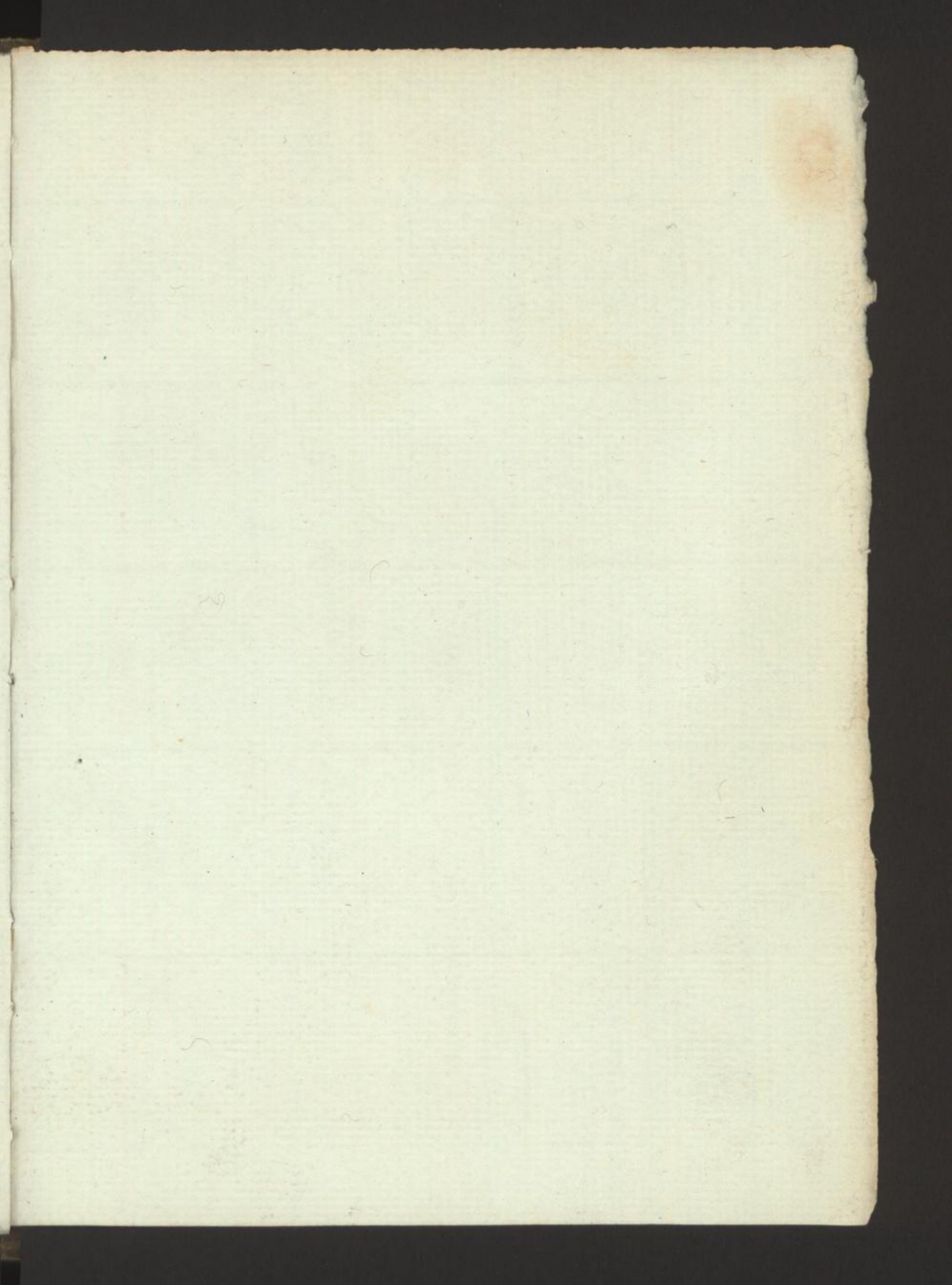
A

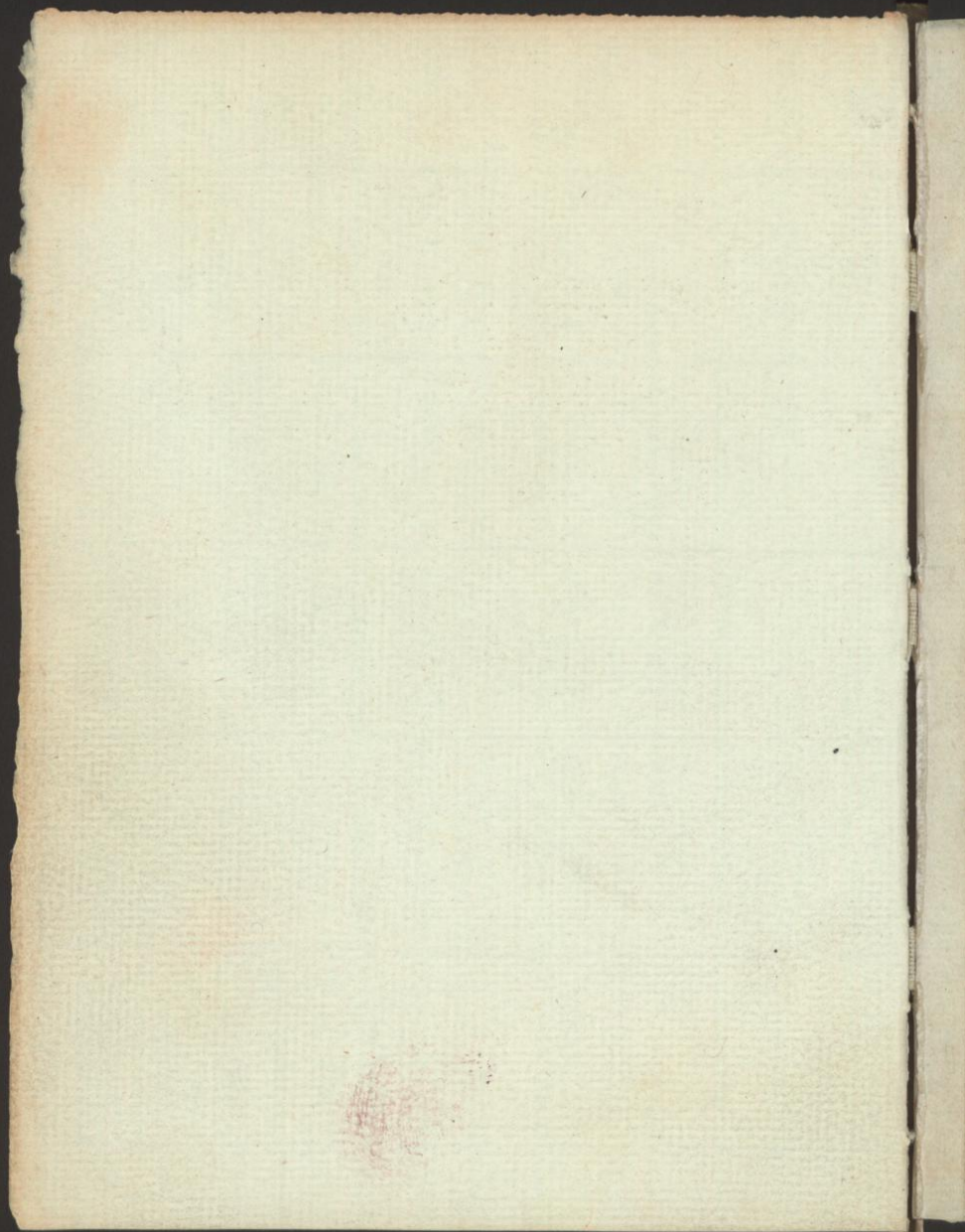
S

E

F

De Insulis inuentis

Epistola Cristoferi Colom (cui etas nostra multū debet: de Insulis in mari Indico nup inuētis. Ad quas perquirendas octauo antea mense: auspicijs et ere Inuictissimi Fernandi Hispaniarum Regis missus fuerat) ad Mag- nificum dñm Raphaelē Sanxis: eiusdē sere- nissimi Regis Thesaurariū missa. quam nobi- lis ac litterat⁹ vir Aliander d' Cosco: ab His- pano ydeomate in latinū conuertit: tercio kl's Mag. M. cccc. xciiij. Pontificatus Alexandri Sexti Anno Primo.

Quoniam suscepte prouintie rem p-
fectam me psecutum fuisse: gratū ti-
bi fore scio: has pstitui exarare: que
te ynius cuiusq; rei in hoc nostro iti-
nere geste inuenteq; admoneāt. Tricesimoter-
tio die postq; Gadibus discessi: in mare Indi-
cū perueni: vbi plurimas Insulas innumeris
habitatas hominib⁹ reperi: quaz oīm p feli-
cissimo Rege nostro: preconio celebrato ⁊ ve-
xillis extensis: cōtradiciente nemine possessio-
nē accepi. primeq; earum: diui Saluatoris no-
men imposui (cuius frer⁹ auxilio) tam ad hāc
q; ad ceteras alias puenim⁹. Eam vero Indi

gleiche Lettern wie in Neysmanns Donnersten

Hain 5491.

Brunf 2,
p 163

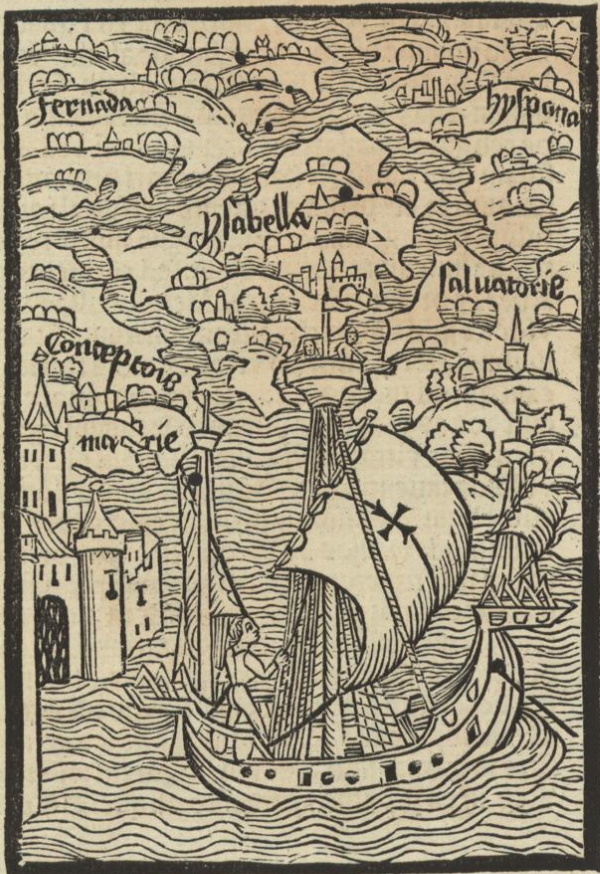
Op. E. C. IV. 2. fo 6 (sub fin.)

algie

2

Guanabanyu vocant. **A**liar etiā vnā quanq̄
nouo nomine nuncupauit. **Q**uipe aliam **I**nsu
lam **S**ancte **M**arie **L**ōsepriōis. aliam **F**ernā
dinam. aliaz **H**ysabellam. aliā **J**ohanam. ⁊ sic
de reliquis appellari iussi. **Q**uāprimū ī eā **I**n
sulam quā dudū **J**ohanam vocari dixi apuli
mus: iuxta ei⁹ litus occidentē versus aliquā
tulum processi: tamq̄ eam magnā nullo reper
to sine inueni: vt non insulam: sed cōrinentem
Chatay prouinciā esse crediderim: nulla tamē
vidēs oppida municipiaue in maritimis sita cō
finibus: preter aliquos vicos ⁊ predia rustica:
cum quorū incolis loqui nequibam: quare si
mul ac nos videbant surripiebāt fugam. **P**ro
grediebar vltra: existimans aliquam me vrbē
villasue inuenturum. **D**eniq̄ videns q̄ longe
admodum pgressis: nihil noui emergebat: et
huiusmodi via nos ad **S**eptentrionem defere
bat: q̄ ipse fugere exoptabam: terris etenim re
gnabat bruma: ad austrumq̄ erat in voto cō
tendere: nec minus venti flagitantibus succe
debāt. cōstitui alios nō operiri successus: et sic
retrocedens ad portum quendam quem signa
ueram sum reuersus: vnde duos hoies ex no
stris in terram misi. qui inuestigarent: esset ne
Rex in ea prouincia/vrbesue alicue. **H**ij per

tres dies ambularūt: inuenerūtq̄ innumeros
populos ⁊ habitatōes: paruas tñ et absq̄ vllō
regimine: quapropt̄ redierūt. Interea ego iā
intellegerā a q̄busdam Indis: quos ibidē sus-
ceperā: quō hmōi provincia: insula. quidem
erat. ⁊ sic perrexi orientē versus: ei⁹ semp strin-
gens littoza vsq̄ ad miliaria .cccxxij. vbi ipsi⁹
insule sunt extrema. hinc aliā insulā ad orien-
tem prosperi: distantem ab hac Iohana milia-
ribus. liiij. quā protinus Hispanam dixi: in eā
q̄ cōcessi: ⁊ direxi iter quasi p̄ Septentrionez
quē admodū in Iohana ad orientem: miliaria
dxliij. que dicta Iohana ⁊ alie ibidem insule
q̄ fertilissime existunt. Hec multis atq̄ tutissi-
mis ⁊ latis: nec alijs quos vnq̄ viderim cōpa-
randis portib⁹: est circūdata. multi maximi ⁊
salubres hanc interfluūt fluuij. multi quoq̄ et
eminētissimi in ea sunt montes. Omnes he insu-
le sunt pulcerrime ⁊ varijs distincte figuris: p̄-
uie: ⁊ maxima arboz varietate sidera lamben-
tiū plene: q̄s nūq̄ solijs priuari credo: quip-
pe vidi eas ita virētes atq̄ decoras: ceu mēse
Maio ī hispania solēt eē: q̄ ⁊ alie florētes: alie
fructuose: alie ī alio statu: fm vnus cuiusq̄ q̄li-
tatē vigebāt: garriebat philomena: ⁊ alij passe-
res varij ac innum̄ eri: mēse Nouēbris q̄ ip̄e per-
eas deambulabā. Sunt p̄terea in dicta insula

Johana septē vel octo palmarū genera: q̄ p̄ce-
ritate ⁊ pulchritudine (quēadmodū cetere oēs
arbores/herbe/fructusq̄) n̄ras facile exuperāt
Sūt ⁊ mirabiles pin⁹ ⁊ agri ⁊ prata vastissima/
varie aues/varie mella/variaq̄ metalla:ferro
excepto. In ea autē quā Hispanā supra dixim⁹
nūcupari: maximi sunt mōres ac pulcri:vasta
rura/nemora/campi feracissimi/seri/pacisq̄ ⁊
cōdendis edificijs aptissimi. Portuū in hac in-
sula cōmoditas: ⁊ p̄stantia fluminū copia salu-
bitate admixta hoīm:q̄ nisi quis viderit: cre-
dulitatē supat. Huius arbores pascua ⁊ fruct⁹
multum ab illis Johane differūt. Hec p̄terea
Hispana diuerso aromatis genere/auro/me-
tallisq̄ abundat. cui⁹ quidē ⁊ oīm aliarū quas
ego vidi: ⁊ quarū cognitionē habeo: icole vtri-
usq̄ serus nudi temp̄ incedūt: quēadmodum
edunt in lucem. p̄ter aliquas feminas. q̄ fo-
lio frondeue aliq̄: aut bombicino velo: pudē-
da operiūt: q̄ ip̄e sibi ad id negocij parāt. Ca-
rent hi om̄es (vt supra dixi) quocunq̄ genere
ferri. carent ⁊ armis: vtpote sibi ignotis nec ad
ea sūt apti. nō pp̄ corp̄is deformitatē (cū sint
bñ formati) s̄ qz sūt timidi ac pleni formidine.
gestāt tñ p̄ armis arū dines sole p̄stas: i quarū
radicib⁹ bastile q̄ ddā ligneū siccū ⁊ in mucro-
nē attenuatū figūt: neq̄ his audēt iugit̄y: nā

Oceanica Classis

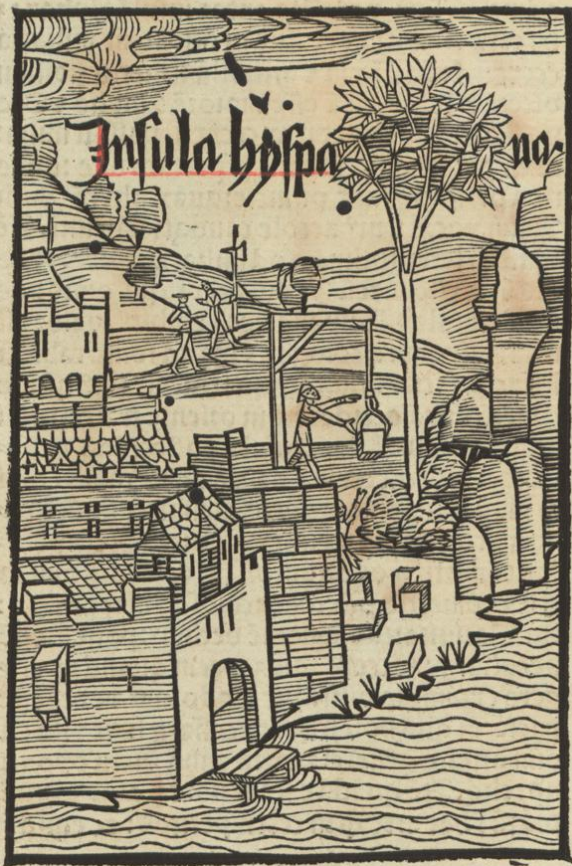
iiiij

sepe euenit cū miserim duos vel tris homines
ex meis ad aliquas villas: vt cū eaz loquerē-
tur incolis: exiisse agmē glomeratū ex Indis:
et vbi nostros appropinquare videbāt: fugam
celeriter arripuisse: despretis a patre liberis ⁊
ecōtra. ⁊ hoc nō q̄ cuiusdam eorū damnū aliq̄d
vel iniuria illata fuerit: immo ad quoscūq; ap-
puli ⁊ q̄bus cū verbū facere potui: quicq̄d ha-
bebā sum elargit⁹: pannū aliq; p̄ multa: nulla
mihi facta versura: sed sunt natura pauidi ac
timidi. **L**etex vbi se cernūt tutos: omī metu re-
pullo: sunt ad modū simplices ac bone fidei: ⁊
in omībus que habent liberalissimi: roganti q̄
possidet inficiat nemo: quin ipsi nos ad id po-
scendum inuitāt. **D**aximū erga oēs amorē p̄-
seferūt: dāt queq; magna p̄ paruis. minima lz
re nihiloue ptenti: ego attē phibui ne tam mi-
nima ⁊ nulli⁹ p̄cū hisce darent: vt sunt lancis/
parapsidū / vitriq; fragmēta / itez clauī / ligule /
quanq; si hoc poterāt adipisci: videbat eis pul-
cerrima mūdi possidere iocalia. **A**ccidit enim
quēdam nauitā: tantū auri pondus habuisse
p̄ vna ligula: quāti sūt tres aurei solidi: ⁊ sic
alios p̄ alijs mīozis p̄cū: p̄ftim. p̄ blanquis no-
uis: ⁊ q̄busdā nūmis aurcis: p̄ q̄b⁹ habēdis da-
bāt q̄cqd̄ peribat vēditor: puta vnciā cū dimi-
dia ⁊ duas auri: v̄l trigīta ⁊ q̄dragīta bombic

5
pondo: quā ipi iā nouerāt. itē arcuum/ ampho
re/ hydrie/ dolijq; fragmēta: bombicez auro tā
q; bestie cōparabāt. qđ quia iniquū sane erat:
vetui: dedi q; eis multā pulcra z grata q̄ mecū
tulerā nullo iterueniēte p̄mio: vt eos mihi fa-
cili^o p̄ciliarē: fierēt q; xp̄icole: z vt sint prouisi in
amozē erga Regē Reginā principesq; nostros
et yniuersas gētes Hispanie: ac studeāt p̄gre-
re z coaceruare: ea q; nobis tradere q̄b^o ipi af-
fluūt z nos magnope idigem^o. Nullā hū nozūt
ydolatriā: imo firmissime credūt oēs vim: oēs
potētā: oīa deniq; bona esse ī celo: meq; inde
cū his nauib^o z nautis descēdisse: atz h̄ aīo vbi
fui susceptus postq; metū repulerāt. Nec sunt
segnes aut rudes: quin summi ac p̄spicacis in-
genij: z hoīes qui transfretāt mare illd: nō sine
admiratiōe yniuscuiusq; rei rationē reddunt:
sed nūq; viderunt gentes vestitas: neq; naues
hmōi. Ego statim atq; ad mare illd pueni: e pri-
mā insula quosdā Indos violenter arripui: q̄
ediscerēt a nobis: z nos p̄iter docerent ea: q̄z
ipsi in hisce partibus cognitionē habebant. et
ex voto successit: nā breui nos ipos: z hū nos:
tum gestu ac signis: tum verbis intellexerunt.
magnosq; nobis fuere emolumēto. veniunt mō
mecū: tñ qui semp putant me desiluisse e celo
q̄uis diu nobiscū versati fuerint hodieq; ver-

senē. ⁊ hi erant primi: q̄ id quocūq; appellaba-
mus nunciabāt: alij deinceps alijs elata voce
dicētes. Venite venite ⁊ videbitis gētes ethe-
reas. Quāobrē tā femie q̄ viri: tā impuberes
q̄ adulti: tam iuuenes q̄ senes: s̄posita forni-
dine paulo ante p̄cepta: nos certatim visebāt
magna iter stipāte caterua alijs cibū/ alijs po-
tum afforentib⁹: maxio cū amore ac beniuolē-
tia incredibili. Habz vnaqueq; insula multas
scaphas solidi ligni: ⁊ si angustas: longitudine
tū ac forma nostris biremib⁹ similes: cursu aut
velociores. Regunt̄ remis tantū modo. Harū
quedā sunt magne: quedā parue: quedā ī me-
dio p̄sistunt. Plures tamē biremi que remigēt
duodeuiginti transtris maiores: cū qb⁹ in oēs
illas insulas: que innumere sunt: traicit̄. cūq;
his suā mercaturā exercēt: et inter eos comer-
tia fiunt. Aliquas ego harū biremium seu sca-
pharū: vidi q̄ uehebāt septuaginta ⁊ octuagin-
ta remiges. In omnib⁹ his insulis nulla est di-
uersitas inter gentis effigies. nulla in moribus
atq; loquela: quin oēs se intelligūt adinuicē:
que res putilis est ad id qd̄ serenissimū Regē
nostrū exoptare precipue reor: scz eorū ad san-
ctam xp̄i fidem p̄uersionē. cui quidē quantum
intelligere potui facilimi sunt ⁊ p̄ni. Dixi quē

6
admodū sum pgressus antea insulā Johanaꝝ
p rectū tramitez occasus in orientem miliaria
cccxxij. fm quā viā ⁊ insulū itineris possum
dicere hāc Johana esse maiorē Anglia ⁊ Sco
tia sil: nanqꝫ vltra dicta cccxxij. passuū milia:
in ea pte q̄ ad occidentē p̄spectat: due: quas
non petij: sup sunt puincie: quaz alterā Indi
Anan vocāt: cui⁹ accole caudati nascunt. **T**ē
dunt in longitudinem ad miliaria. clyxx. vt ad
his q̄s veho mecū Indis p̄cepi: qui om̄is has
callēt insulas. Hispanie vero ambit⁹ maior est
tota Hispania a cologna vsqꝫ ad fontē ravidū
hincqꝫ facile arguit q̄ quartū ei⁹ lat⁹ qd̄ ip̄e
p rectā lineā occidentis in orientē traicci: mili
aria p̄tinet. dyl. Hec insula ē affectāda ⁊ affe
ctata nō spernēda in qua ⁊ si aliaz oīm vt dixi
p inuictissimo Rege n̄ro solemniter possessio
nem accepi: earūqꝫ imperiū dicto Regi peni
tus cōmitti: i oportuniōri tñ loco: atqꝫ oīm lu
cro ⁊ cōmertio p̄decenti: cuiusdā magneville:
cui Matuuitatis dñi nomē dedim⁹: possessionē
peculiariter accepi. ibiqꝫ arcem quandaz eri
gere extemplo iussi: que modo iam debet esse
pacta: in qua hoīes qui necessarij sunt vifi: cū
oīm armoz genere: ⁊ vltra annū victu oportu
no reliq. **I**tē quādā carauellā: ⁊ p alijs p̄struē
dis tā i hac arte q̄ in ceteri peritos: ac eiusdē

7
insule Regis erga nos beniuolentiā ⁊ familia-
ritatē incredibilē. **Sūt** em̄ gētes ille amabiles
admodū ⁊ benigne: eo q̄ Rex p̄dictus me fra-
trem suum dici gloriabatur. Et si animū reuoca-
rent: ⁊ his q̄ ī arce manserūt nocere uelint: ne-
queūt: quia armis carēt: nudi icedūt: ⁊ nimīū
timidi. ideo dictā arcem tenētes: dūt arat p̄t
totā eā insulā nullo sibi imminente discrimine
(dūmodo leges quas dedim⁹ ac regimē nō ex-
cedāt) facile derucre. **In** om̄ib⁹ his insulis ut
intelleri: quisq̄vni tm̄ iugi acquiescit: p̄ter
principes aut reges: q̄bus viginti habere licz.
Femine magis q̄ viri laborare vident: nec be-
ne potui intelligere an habeāt bona pp̄ria: vi-
di em̄ q̄ vn⁹ habebat alijs īpartiri: p̄strim da-
pes/ obsonia/ ⁊ hm̄oi. **Nullū** ap̄ eos monstrū
reperi: ut pleriq̄ existimabant: sed hoīes ma-
gne reuerētie atq̄ benignos. **Nec** sunt nigri ve-
lut ethiopes. habēt crines planos ac demissos
nō degunt vbi radiorū solaris emicat calor. p̄
magna nāq̄ hic est solis vehementia: p̄pterea
q̄ ab æq̄noctiali linea distat. vbi videtur/gra-
dus sex ⁊ viginti **Ex** montiū cacuminib⁹ ma-
ximū q̄ viget frig⁹: sz id q̄dem moderant̄ **In-**
di: tū loci psuetudie: tū rex calidissimaz q̄b⁹
frequēter ⁊ luxuriose vescunt̄ presidio. **Itaq̄**
mōstra aliq̄ nō vidi: neq̄ eoz alicubi habui co

gnitionem: excepta quadam insula **Charis** nūc
cupata: que secunda ex **Hispana** in **Indiam**
transfretatibus existit. quam gens que dam a
finitimis habita ferocior incolit. hi carne hu-
mana vescunt. **H**abent predicti biremiū gene-
ra plurima: quibus in omnes **Indicas** insulas
traiciunt/depredāt/surripūt q̄ quecūq̄ p̄sit.
Nihil ab alijs differunt nisi q̄ gerunt more fe-
mineo longos crines. vtunt arcub⁹ et spiculis
arundineis: fixis (vt dixim⁹) in grossiori pte at
tenuatis hastilib⁹. ideo q̄ habēt feroces: qua-
re ceteri. **I**ndi inexhausto metu plectuntur: sz
hos ego nihili facio plus q̄ alios. **H**i sunt qui
coeunt cum quibusdam feminis: que sole insu-
lam **Mateunin** primā ex **Hispana** in **Indiam**
traicientib⁹ habitant. **H**e autē femine nulluz
sui sexus opus exercent: vtunt em̄ arcub⁹ ⁊ spi-
cul sicuti d̄ eaz ⁊ iugib⁹ dixi muniūt: sese lami-
nis eneis q̄z maxia ap̄ eas copia existit. **A**li-
am mihi insulā affirmant supradicta **Hispana**
maiorē: ei⁹ incole carēt pilis. auroq̄ inē alias
potissimū exuberat. **H**ui⁹ insule ⁊ aliaz q̄s vi-
di hoīes mecū porto: q̄ hoz q̄ dixi testimoniū
p̄hibēt. **D**eniq̄ vt n̄ri discessus et celeris reuer-
siois cōpēdiū: ac emolumētū breuib⁹ astringā
h̄ polliceor: me n̄ris **Regib⁹** inuictissimis puo-
eorū fultū auxilio: tantū auri datuz quantum

8
eis fuerit opus. tñi vero aromatuꝝ. bombicis.
masticis (q̄ apud **L**hium dūtaxat inuenit̄) tan
tūq; ligni aloes. tantum fuoz hydrophilatoꝝ
rum: quantū eozū maiestas voluerit exigere.
item reubarbarū ⁊ aliā aromatuꝝ genera: q̄ hi
quos in dicta arce reliqui iā inuenisse: atq; in
uenturos existimo. qñ quidem ego nullibi mas
gis sum moratus. nisi quantū me coegerūt v̄e
ti: preterq; in villa **N**atiuitatis: dū arcem con
dere ⁊ tuta om̄ia esse prouidi. **Q**ue ⁊ si maxia
et inaudita sunt: multo tamē maiora forent si
naues mihi vt ratio exigit subuenissent. **C**lex
multū ac mirabile hoc: nec nostris meritis cor
respondēs: sed sancte **C**hristiane fidei: nostros
rumq; **R**egū pietati ac religioni: quia qđ hu
manus cōsequi nō poterat intellectus: id hūa
nis concessit diuinus. **S**olet om̄ deus suos su
os: quiq; sua p̄cepta diligūt: etiā i impossibili
bus exaudire: vt nobis i p̄ntia p̄rigit: q̄ ea p̄se
cuti sum⁹: q̄ hacten⁹ mortaliū vires nime atti
gerāt. nā si hāz insulaz q̄piā aliqđ sc̄pser̄t aut
locuti sūt: oēs p̄ ambages ⁊ p̄iecturas nemo se
eas vidisse asserit: vñ p̄pe videbat̄ fabula. **I**gi
tur **R**ex ⁊ **R**egia p̄ncipes ac eoz regna felicis
sima: cūcteq; alie **C**hristianoz puincie **S**alua
toꝝ dño nfo **I**esu xp̄o agam⁹ gr̄as: q̄ tāta nos
victoria munereq; donauit: celebrēt p̄cessiōes

peragant solennia sacra. festaq; fronde velent
delubra. Exultet **Ch**risti in terris: quæ admodum
in celis exultat: cum tot populorum pditas an
hac animas saluatur. miri preuidet. **L**etemur et
nos: tum ppter exaltationem nostre fidei. tum p
pter rerum temporalium incrementa: quorum non solum
Hispania sed vniuersa **C**hristianitas est futu
ra princeps. **H**ec vt gesta sunt sic breuiter enar
rata. **V**ale. **V**llis bene pridie ydus **A**rcij.

Cristoforo Colom Oceane classis Prefecto.

Epigramma. **R. L.** de Lorbaria Episcopi
Abontispalusi

Ad Inuictissimum Regem Hispaniarum

Iam nulla Hispanis tellus addenda triumphis:
Atq; parum tantis viribus orbis erat.
Nunc longe **E**ois regio depressa sub undis.
Ductura est titulos **B**erice magne tuos.
Unde repertori merito referenda **C**olumbo
Gratia: s; summo est maior habenda deo:
Qui vincenda parat noua regna tibiq; sibiq;
Teq; simul fortem prestat et esse pium.

